

«У раю» — 62 роки, 70 — «на службі»

ДОЛІ

Трохи більше місяця тому Микола Олександрович МИРЗА (на знімку) ще працював головним лікарем амбулаторії сімейної медицини села Голубієвичі Компаніївського району. Нині він на заслуженому відпочинку. І нічого б дивно в тому не було, якби наш герой мав звичайний пенсійний вік, а не... 94 роки від народження!

Рекордсмен

Випадок цей унікальний. Так, є 80-річні лікарі, котрі практикують і навіть очолюють лікарні чи амбулаторії, але на останньому перед сотнею літ десятку вже, як правило, ніхто не в силах професійно і відповідально займатися лікарською справою.

А Миколі Олександровичу належить й інший абсолютний для Кіровоградщини рекорд — понад 70 років трудового стажу! Словом, цифри вражають. Та справжньої поваги заслуговує не так запис у трудовій книжці, як реально пережиті ним події. Дні, місяці й роки, про які, ймовірно, ніхто не напише книжку, вишикувалися в довгу шеренгу, але вони настільки колоритні, що відпустити їх у прірву часу, не поділившись висновками та емоціями, Микола Мирза не може. Хоча й просить: «Напишіть коротенько, бо в кожного є щось таке...»

«Щось таке» точно є в кожному, але таку школу життя пройшов далеко не кожен. Залишився змалечку сиротою і вижив, потрапив у полон — і вижив, побував на війні — і повернувся додому повний сил. Закінчив два медичні заклади — училище й інститут, 62 роки прожив у парі з коханою людиною, став батьком чотирьох дітей, котрих достойно виховав і добре вивчив... Шанована в селі людина, взірць моральності та совісті.

Без війни в душі

Напевне, це ознака деградації галузі, коли чотири роки шукають заміну лікарю, котрий уже тричі заслужив на відпочинок. І водночас символічно, що така легендарна кар'єра, як у Миколи Мирзи, закінчилася не раптом.

Ще в роки війни йому довелося попрацювати медсанінструктором. «Перший курс медучилища я закінчив ще до війни, — розповідає невеличкого зросту чоловік із очима, які щедро випромінюють усе те сонечко, що його всотала душа за 94 роки життя. — Саму війну не хочу згадувати. Зауважу лише, що я не вбив жодного німця і нині, на схилі літ, дуже цим втішаюся.

У тих полонених, загнаних і голондних, німецьких солдатах я бачив здебільшого нещасних людей. Мабуть, уже тоді моя натура більше дбала про зцілення, ніж про помсту».

Побував Мирза і в полоні. Його схопили на території Компаніївщини, коли тамтешній партизанський загін планував чергову диверсійну операцію. Потому етапували до Гамбурга. Там він освоїв професію зварювальника й більше року працював на виробництві. Після того, як він випік електродом на металевій бляшанці слово «СТАЛІН», німці перевели його в найнебезпечніший для здоров'я цинкувальний цех і пригрозили, що після наступної такої витівки відправлять до концтабору. На щастя, другий фронт, зокрема американська авіація, не дав цим погрозам реалізуватися.

Колюня плюс Галюня

Найбільшою радістю повоєнного періоду стало для Миколи Олександровича одруження на Галіні Тимофіївні.

«Галюня й Колюня — так ми називали одне одного все життя, — каже він, і його очі сяють особливо, ніби побачили яскравий діамант. — Так називали нас у рідному селі, Ленінці, всі сусіди. Побралися ми в 1949 році, я на той час уже закінчив медучилище. А прожили разом аж до 2011-го. 62 роки я був у раю!..»

...Першим місцем роботи молодого лікаря по закінченні Одеського медичного інституту стало Комишувате Новоукраїнського району, де на той час творив свою історію відомий колгоспний бригадир Олександр Гіталов. Сам Олександр Васильович і приймав на роботу медика, котрому пообіцяли нову амбулаторію з сучасним терапевтичним обладнанням, фізкабінетом... З'їздивши до Сполучених Штатів на знамениті кукурудзяні поля, Гіталов повернувся і взяв несподіваний курс на економію бюджетних коштів. Словом, із новою амбулаторією Комишуватому, хоч і возили туди на показ іноземні делегації з країн соцтабору, наказали зачекати... Але Микола

Мирза таки став завідувачем великої амбулаторії з підпорядкованими їй шістьма ФАПами — тільки в Пушкіному Кіровоградського району.

«Все склалося дуже добре. Фельдшери, акушерки — весь персонал наче спеціально підібрали: гарні фахівці й добрі люди, — пригадує давні часи Микола Олександрович. — Ми добудували амбулаторію, звели будинок для медиків. У ньому, до речі, мешкав і я з родиною. За кілька років нам присвоїли звання — школа передового досвіду. Словом, я б нікуди звід-

ти не пішов, якби не чітке правило: коритися партійним наказам, хоч би якими вони були. Сказали: «Ідь у Петрове, приймай районну лікарню!» Поїхав. Служба є служба...»

Без образ

Минуло два роки, і служба відкликала лікаря назад, у Кіровоград. За три місяці він отримав квартиру, де нарешті комфортно розмістив усю свою велику родину. З цією квартирою пов'язаний певний скандал, що його Микола Олександрович пригадує з легкою усмішкою. (Але показово, що серед його спогадів немає жодного, котрий зберігся б у стані образи, агресії чи помсти).

«Одна колега, котра мала вже десять років стажу, написала нагору скаргу: мовляв, вона досі безрезультатно стоїть у черзі на житло, а я отримав свою квартиру всього за три місяці роботи в Кіровограді. Це була справедлива претензія, я й тоді її розумів, — не робить таємниці з минулого співрозмовник. — Приїхала

комісія з міністерства. Перевірили й постановили: мені квартиру залишити, але і їй дати».

В обласній лікарні № 3 Микола Мирза пропрацював терапевтом до самої пенсії. Діти за цей час закінчили школу й вступили в інститути — всі четверо.. Дві доньки пішли батьковими стежками у медичні вищі (одна з них і нині працює завідувачкою на станції швидкої допомоги в Кропивницькому, друга мешкає в Санкт-Петербурзі)...

Перше, що зробив непосидючий пенсіонер, — завів пасіку адже це в нього в крові. Бджолярами були і прадід, і дід (їхні вулики й садиба на початку ХХ століття стояли під лісом, де сьогодні розташувалася санаторій «Лісова пісня»), і батько. «До речі, дід дивом уникнув репресій — радіє за заможного родича на шадок-довгожитель. — Утік. Інакше б скрутили!..»

Оту пасіку Мирзи зразка 1983 року тодішні тамтешні дітлахи нині немолоді вже люди, пам'ятають досі. Серед інших — сільський староста Голубієвичів Сергій Савчук. Розповідають як, викачавши мед, щедрій бджоляр запрошував усіх дітлахів до двору й пригощав вошиною... Тож «мрію про мед», котра ще й давала змогу вчити дітей у вишах, було швидко втілено в життя. Але активній людині бриля на голові й сапки в руках для самореалізації замало.

Завдяки

своєму янголу

Після Чорнобиля переселенці шукали собі місце для нової батьківщини. Так виникли Голубієвичі, а в них — амбулаторія, а в ній — завідувач, Микола Олександрович Мирза...

«Насправді я не шкодую, що відійшов від справ, — зауважує Лікар, котрий нарешті вирішив зміцнити власне здоров'я в Кіровоградському обласному госпіталі для ветеранів війни. — Тут так мій професійний шлях закінчився, як почалася кар'єра інших людей. Їм — працювати, мені — згадувати. А серед моїх спогадів найкращі — про Галюню. Це вона зі своєю янгольською вдачею зробила все, щоб я жив довго. Чоловіку, пам'ятайте, що не лише дії а й слова лікують і рянують. Не образжайте своїх коханих жінок. Цінують кожен день, прожитий із ними!..»

Олег ШВЕРНЕНКО.

Кіровоградська область.

Фото Івана КОРЗУНА.

Та онуках

влади очікувала найвища нагорода тих часів — зірка Героя Соціалістичної Праці. Такого тріумфального визнання на всій Міжгірщині судилося удостоїтися їй одній!

Згодом, у 1971 році, на долю Ганни Бобинець випав ще один солідний успіх: її було обрано депутатом Верховної Ради України восьмого скликання. «Тоді не такі були депутати, як зараз», — каже Ганна Михайлівна, пояснюючи свою думку тим, що в минулі часи обирали вчених і простих людей, а тепер самих товстосумів...

Парадоксальним чи унікальним фактом за тотального комуністичного режиму у її долі стало те, що, маючи такі досягнення, Ганна Михайлівна так і не поповнила лави партійців. Хоч, звісно, були настирливі рекомендації стати комуністкою, але вона категорично відмовлялася, хитромудро пояснюючи: якщо хочити ходити на партзбори, то нікому буде корів доїти... Щоправда, доярський стаж Ганни Михай-

лівни виявився нетривалим: потрудившись 11 років, вона важко захворіла, стала інвалідом другої групи і змущена була покинути нелегку працю.

Мешкає довгожителька під однією стріхою з 34-літнім онуком

Іваном, його дружиною Мар'яною (вона працює у приватній пекарні) та трьома правнуками.

Господар — майстер на всі руки — докорінно, та ще і з яким витонченим смаком, реконструював будинок пращурів.

На самопочуття старенька не скаржитися, хоча в такі поважні роки хвороби чіпляються роєм. Каже, що радять робити операцію на оці — зазнала травми ще на фермі. Але не погоджується, побоюється. Душу й тіло зцілюють щоденні молитви, вважає бабуся Ганна і додає давню мудру народну співанку, яку перецілювала на новий лад:

*«Ой, старосте-нерадосте,
прутом би тя бити;
Молодосте-веселосте —
на руках носити...»*

Так, молодість не повернеться. Та не дарма старші люди вірять, що після сімдесяти кожен земний рік — дарунок Всевишнього. За добрі діла, за старання, за віру...

Василь ПИЛИПЧИНЕЦЬ,
Василь НИТКА.

Міжгірський район
Закарпатської області.

Фото Василя ПИЛИПЧИНЦЯ.

Вік — не завада

Нареченому — 89, нареченій — 78. Таку пару обвінчав священник села Климашівка, що у Хмельницькому районі. Офіційно поєднати долю з коханою Діною Дмитрівною Дмитро Кирилович Каленик вирішив напередодні свого дев'яностолітнього ювілею. Разом пара уже понад чверть століття. Переконані: до тієї миті, коли нарешті одягнули одне одному обручки, йшли все життя. Хоча до того обоє були в шлюбі. Дружили родинами. Коли у Діни Дмитрівни не стало чоловіка, Дмитро Кирилович допомагав їй чим міг. А згодом, коли і сам одвідав, вирішили разом жити і господарювати.

Тепер у їхній спільній сім'ї шестеро дітей, онуки та правнучки. Але найстарші молодята не перестають поратися по господарству, утримують велику пасіку.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

РУЙНУЮЧИ СТЕРЕОТИПИ

Креативна «Бібліоніч»

З останнім ударом чарівного годинника Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка на цілу ніч перетворилася на таємничий замок «Бібліо-LUX» із власною королевою, придворним почтом та мушкетерами... Організатори «Бібліоніч» хотіли не лише «попартити» читання, а й змінити стереотипи громади про бібліотеку.

Спочатку королева замку — директор бібліотеки Інна Аліференко — запросила всіх до парадної зали «Здійснення мрій». Відвідувачі поринули у феєричний концерт від партнерів бібліотеки, які з любов'язністю відгукнулися на запрошення і подарували гостям пісні, музичні та циркові номери і навіть показ мод.

Далі на всіх чекали різноманітні локації: «У Дельфійського оракула», «Магія книги», «Біржа прогнозів», «Передбачення літературів», «Казковий калейдоскоп», «Літературний фуршет»... На книжках врожали, шукали своє уособлення в літературних героях; дізнавалися про свої таланти.

У «Мистецькому калейдоскопі» учасники побували у музичному салоні та художній майстерні. У лабораторії «Підвищення IQ» їм розповіли про містичну науку, науковця і винахідника Ніколу Теслу.

У «святая святых» бібліотеки — відділі основного збереження — на гостей чекали «Книжкові скарби підземелля»: відвідувачі свята пройшли таємними лабіринтами інтелектуальних завдань, зустрілися з Роксоланою, місцевим привидом та іншими літературними героями.

Власника виноградної ферми вбито, і є п'ять підозрюваних, але хто ж злочинець? Учасники детективної гри «То be or not to be» у відділі документів іноземними мовами перевтілювалися у героїв заплутаної історії і спробували знайти злочинця.

Найсміливіші шанувальники старовини у сутінках відділу краєзнавства зустрілися з героями чернігівських легенд: таємничим ченцем Тарасієм з Антонієвих печер, дочкою генерального судді Василя Кочубая Мотрею, загадковим полковником Василем Дунінім-Борков-

ським, розбійником Малеем (прообразом билинного Солов'я-Розбійника), а також із гетьманом Павлом Полуботком та його чарівною дружиною Софією...

Господарі справжньої «Кімнати жахів, або НЕДитячого кінозалу» (відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів) власноруч виготовили декорації і відтворили атмосферу жахів. Павуки, павутиння, череп, летючі миші та привиди оточили глядачів, які бажали переглянути кінострічку «Родина Адамсів» та анімаційний фільм «Вій». А чудові відьми прикрасили не одне фото.

Фішкою читального залу «Lu-men intellectus» (світло розуму) стала книжкова лотерея «Забери мене з собою». Найменшніх книголюбів розважала «Бібліонія».

Такий масштабний захід тут проводився вперше, але завдяки ретельній підготовці та злагоженій роботі креативного колективу все вдалося, і відвідувачі були в захваті від великої кількості відкриттів, цікавих ідей та щирих емоцій.

Наталія УТИРО.

Фото Олени ПОПОВИЧ.